

HÖGSKOLAN
DALARNA

2018.11.12-13. Falun

**Modersmål, minoritet och mångfald
Flerspråkiga identiteter i en nordisk utbildningskontext**

ABSTRACTHÄFTE

INNEHÅLL

PLENARFÖRELÄSNINGAR

Lainio, Jarmo: Educational policies, sociolinguistic regularities and translanguaging

Milani, Tommaso: Linguistic citizenship: (De)constructing languages in a context of linguistic human rights

Palviainen, Åsa: Uppkopplade familjer: Flerspråkig kommunikation över tid och rum

Skutnabb-Kangas, Tove: Mother Tongues, Lack of Linguistic Human Rights in Education, Linguistic Genocide in Education, and Revitalisation

INDIVIDUELLA PRESENTATIONER

Brännström, Malin : "Vill du prova på somaliska?" – En transspråkande undervisningspraktik för nyanlända elever

Carlson, Marie & von Brömssen, Kerstin: Flerspråkig utbildning i det nya mångspråkiga Sverige - Om policy och praktik med några exempel från en etnografisk studie av nyanlända

Cramér-Wolrath, Emelie: Preventing language deprivation in deaf children by providing sign language early

Eek, Marianne: Bruk av morsmålet i kartlegging av numeracy-ressurser hos voksne minoritetspråkliga med liten skolebakgrunn

Hedman, Christina & Magnusson, Ulrika: The role of multilingualism in the school subject Swedish as a second language. A case study from three upper secondary schools

Iversen, Jonas: Fra Transspråklig instinkt til pedagogisk transspråking

Jonsson, Carla: Att återta samiska: Språkliga praktiker, tvåspråkig litteracitet och förhandlingar om kulturellt arv och identiteter bland ungdomar i Sverige

Latomaa, Sirkku: Stadens språkliga mångfald – hur kan man kartlägga den?

Lepistö, Kirsi & Saarijärvi, Anne: Finnjävel i Sverige – hur i Finland?

Ljung Egeland, Birgitta: Elevers uppfattningar om flerspråkighet i engelskundervisning

Lubińska, Dorota: Polska skolor i Norden

Mazur-Andersson, Anna: English Mother Tongue Instruction in Sweden - Hidden Curriculum and Heteroglossic Repertoires

Palm, Clara: Language use and investment among children and adolescents of Somali heritage in Sweden

Paulin, Lotta: Yrkesidentitet i förändring hos utländska lärare (ULV-programmet F-6)

Paulsrud, BethAnne; Schalley, Andrea & Juvonen, Päivi: Multilingualism, teacher cognition and inclusive education: A study of attitudes, beliefs and knowledge

Pesonen, Sari: Vad hände med modersmålet efter grundskolan? – Finskans roll från ungdomsåren till vuxenlivet i sverigefinnars lingvistiska biografier

von Post, Christina & Riih , Helge: Sfi-lärares undervisning och syn på sitt ämne i fyra nordiska länder

Rasti, Sori: Att leda mångfald av modersmålslärare - ett transnationellt perspektiv

Resare Jansson, Anette: English Language Instruction in Multilingual Classrooms in Sweden

Sapir, Yair: Språklig revitalisering av älvdalskan och samiskan

Skaremyr, Ellinor: Ett utmanande uppdrag – att revitalisera finska språket i förskolan

Slotte, Anna: Bolla med flera språk – Språkpraktik under flerspråkiga juniorfotbollstr ningar

Sundström Rask, Katarina: Positioneringsprocesser f r nyanlända elever i en introduktionsverksamhet sedd som diskursiv praktik

Svensson, Gudrun: Lärares uppfattningar om möjligheter och utmaningar vid användning av flerspråkiga elevers modersmål som resurs i undervisningen

Toth, Jeanette: "Mother tongues, they are outside": Language ideologies in English-medium instruction for young learners in Sweden

Vuorenp  , Sari & Zetterholm, Elisabeth: Modersm lsl rare – mycket mer än språklärare

Vuorsola, Lasse: Minority positioning in physical and online environments

Wedin,  sa: Identitetsframtr danden genom flerspråkigt skrivande – Lokal skolpolicy som g r bortom att tolerera elevers språkliga mångfald

Yli-Jokipii, Maija: Migrant Students' Mother Tongue (MSMT)/L1 Classes in Finland – Practices and Challenges

KOLLOKVIUM

Reath Warren, Anne; Sheikhi, Karin; Lindén, Sofia; Avery, Helen & Hedman, Christina: Identitets- och kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmål – perspektiv från forskning och utbildning

PLENARFÖRELÄSNINGAR

Lainio, Jarmo

Educational policies, sociolinguistic regularities and translanguaging

The paper discusses the relation and linkage between educational policies, with special reference to language and language policy, and the phenomenon of translanguaging. Some results in the governmental inquiry by Lainio, Nordin and Pesonen (SOU 2017:91) are used as practical examples, to shed light on the challenges presented by the use of the concept in language policy and educational contexts.

The concept of translanguaging has offered new and convincing insights for a better understanding of what multilinguals do, when they interact with each other. It has also demonstrated the mechanisms of power and identity in action, in factual interaction. As a means of revealing how power is implemented and thus how this works in educational contexts, it has made us more aware of the role of different language resources, but also how affiliations with groups are indexed. One can therefore see this as an important step further in the field of sociolinguistic studies at large.

Several questions arise, however, as a consequence of its use, and some of these will be discussed here: what is the optimal term and who defines it; who among multilinguals translanguage; what effects will it have for minority languages in education; what effects will it have on language policy gains in recent years; what is the potential effect on literacies; what conflicts with other social and human science fields will it develop; in short, what long term effects may it have.

Milani, Tommaso

Linguistic citizenship: (De)constructing languages in a context of linguistic human rights

The aim of this talk is to present Christopher Stroud's (2018) notion of linguistic citizenship and apply it to two examples from media representations and school practices in the Swedish context.

Linguistic citizenship has been put forward as a concept that, without simplifying the complexity of sociolinguistic arrangements in multilingual environments, seeks to 'disinvent' languages as static and bounded entities, and 'reconstitute' them as inherently messy and dynamic practices. It is my contention that this politically charged project of sociolinguistic disinvention and reconstitution should not be limited to South Africa, but that it is also highly pertinent to a 'Western' context, such as Sweden.

In the literature on multiculturalism, Sweden is often praised as a typical example of 'multicultural pluralist citizenship' (Koopmans and Statham, 1999: 661). Such a formulation fails to take into account the practical implementation of Swedish policies with regard to immigration, which have not always been as consistent and successful as Ruud Koopmans and Paul Statham seem to suggest. Nonetheless, multiculturalism/linguistic diversity [mångkultur/mångfald] has indeed been the ideological scaffolding framing the Swedish political agenda and rhetoric since the end of the 1960s.

That a rights rhetoric informs Swedish political discourse about multilingualism can be witnessed in the debate surrounding the proposal to legislate Swedish as the 'main language' [huvudspråk] in Sweden. Unlike in similar public discussions in other contexts, the promotion of Swedish went hand in glove with the acknowledgement of the importance of multilingualism. This is particularly clear in the Swedish language law that enshrines 'everyone's right to language'. As such, Sweden might sound like a textbook example of a good state.

Provocatively, however, I will argue that this piece of legislation only works under the proviso that there is such a thing as a set of discrete, internally homogenous entities that linguists call 'languages'. Several sociolinguists have repeatedly objected to such a view because it is an idealization that has more to do with historical processes of standardization and unification than with 'real' communicative practices (see in particular Makoni and Pennycook, 2007). Of course, I do not dispute that an idealized concept of language might be a suitable or even necessary pre-condition for conducting formal linguistic analysis. However, once such a construct becomes embedded in the law, it is not without political implications. If one believes that a language is a fairly homogenous code, and if the right to language is only accorded to those who can prove that their linguistic practices 'count' as a language in the first place, then there are many linguistic phenomena that will fall outside the remit of the law. The key point that I want to make here is that the lack of fit between the construct of language enshrined in Swedish political discourse and actual communicative performances intrinsically disenfranchises speakers of those 'hybrid' forms that cannot be

easily pigeon-holed in rigid schemata of linguistic categorization such as for example the multilingual practices commonly known under the rather problematic label of 'rinkebyvenska'

Against this backdrop, I want to concentrate in this talk on what different social actors say or write about rinkebysvenska. More specifically, I want to show that linguistic disenfranchisement from political discourse as well as dominant negative representations in the media are not necessarily tantamount to lack of agency. To paraphrase one of Foucault's (1978: 95) most cited formulations, where there is power, there is linguistic citizenship. It is such forms of linguistic agency that I analyse in this presentation, focusing in particular on two examples of the ways in which some speakers seek to take control over rinkebysvenska, and hence contest dominant discourses.

References:

- Koopmans Ruud and Statham Paul (1999) Challenging the liberal nation-state? *American Journal of Sociology* 105: 652-96.
- Makoni Sifre and Pennycook Alastair (eds) (2007) *Disinventing and Reconstituting Languages*. Clevedon, UK: Multilingual Matters.
- Stroud Christopher (2018) Linguistic citizenship. In Lisa Lim, Christopher Stroud and Lionel Wee (eds) *The Multilingual Citizen*. Clevedon, UK: Multilingual Matters, pp. 221-246.

Palviainen, Åsa

Uppkopplade familjer: Flerspråkig kommunikation över tid och rum

Familjelivet av idag är genomsyrat av digital, multimodal och i många fall flerspråkig kommunikation. Samtidigt som världen växer, vi blir alltmer mobila och familjer som lever i translokala konstellationer ökar, så minskar också avstånden över tid och rum i och med möjligheterna till ständig uppkoppling. Samtidigt som den samtida uppkopplade familjeverkligheten idag ser radikalt annorlunda ut än för bara något decennium sedan, hävdar jag i detta föredrag att forskningsfältet som berör flerspråkiga familjepraktiker i mångt och mycket släpar efter, såväl teoretiskt som metodologiskt.

I föredraget kommer jag att tala om behovet av att vara inkopplad (dvs. ajour med samtiden) forskare för att undersöka uppkopplad (digitalt medierad) familjekommunikation. Jag diskuterar hur man kritiskt kan förhålla sig till själva begreppet 'familj' och vilka konsekvenser det får för teori och metod, hur ett skifte från föräldraperspektiv till ungas perspektiv bör ske, samt behovet av se hur känslor, agens och makt samspelar i uppkopplad flerspråkig familjekommunikation. Jag kommer också att diskutera möjligheter och utrymmen för metodologisk utveckling och innovation.

Forskningen som presenteras rör sig i skärningsfältet av flerspråkig och multimodal kommunikation, family language policy (FLP; King, Fogle & Logan-Terry 2008) samt medierad diskursanalys (MDA, Scollon 2001) och ingår i det nystartade fyraåriga projektet "What's in the App? Digitalt medierad kommunikation över tid och rum i flerspråkiga familjer" vid Jyväskylä universitet (Finlands Akademi 2018-2022).

Referenser:

- King, K., Fogle, L. & Logan-Terry, A. 2008. Family language policy. *Language and Linguistics Compass*, 2(5): 907–922.
- Scollon, R. 2001. *Mediated discourse. The nexus of practice*. London and New York: Routledge.
- WhatsInApp: <https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/kivi/henkilosto/henkilosto/palviainen-asa/whatsinapp>

Skutnabb-Kangas, Tove

Mother Tongues, Lack of Linguistic Human Rights in Education, Linguistic Genocide in Education, and Revitalisation

The plenary presents lengthy definitions of the concepts in the title, Mother Tongues (MTs), lack of Linguistic Human Rights (LHRs) and Linguistic Genocide (LG) in education, and Revitalisation. If an internal identification of MTs is used, then a person who does not know a language well, or even not at all, can still claim it as her MT. Forced linguistic assimilation of Indigenous/tribal people/s, minorities and minoritized people (ITMs) through dominant-language-only education in submersion programmes, a practice that still continues in most countries, indicates lack of basic educational LHRs. This has often led to what can be labelled LG, using the UN Genocide Conventions Articles 2b and 2e. Revitalisation is needed because of earlier lack of LHRs. Mother-tongue-based multilingual education for ITMs, using ITM children's whole linguistic repertoire is what most sound research recommends. What about Sweden?

INDIVIDUELLA PRESENTATIONER

Brännström, Malin

”Vill du prova på somaliska?” – En transspråkande undervisningspraktik för nyanlända elever

Vikten av studiehandleddning och modersmålsundervisning framhålls ofta i policy och forskning som berör nyanlända elever. Dessutom framhåller forskare att läs- och skrivinlärning bör ske på det språk som individen behärskar bäst. Trots detta är det i svenska grundskolan ovanligt att erbjuda tvåspråkig undervisning för nyanlända elever, och tidigare forskning har visat att en monospråklig norm ofta råder i praktiken. Syftet med den här presentationen är att undersöka undervisningen i en klass – 9B – där majoriteten av undervisningen i stället ges på två språk: svenska och somaliska. Eleverna i klassen är nyanlända och majoriteten identifieras av personalen som elever med kort skolbakgrund.

Med hjälp av utbildningssociologen Bernsteins (2003) begreppspar horisontell och vertikal diskurs, vill jag undersöka vilka kunskapsdiskurser som görs tillgängliga för eleverna, samt hur detta möjliggörs/villkoras av de språkliga repertoarer som nyttjas av personal och elever (jmf. García, 2009).

Presentationen bygger på etnografiskt fältarbete på en högstadieskola i en mellanstor svensk stad. Materialet som främst kommer användas utgår från klassrumsobservationer som genomförts 3-4 dagar i veckan under cirka två månader i 9B.

Studiens preliminära resultat visar att undervisningen i 9B ger eleverna tillgång till en vertikal kunskapsdiskurs, som lite förenklat kan sägas innebära mer abstrakta former av kunskap till skillnad från den horisontella diskursens mer kontextbundna innehåll. Detta möjliggörs i hög grad av möjligheten för eleverna att använda hela, eller stora delar av, sina språkliga repertoarer. Därmed verkar man i stor utsträckning undvika den infantilisering och förenkling som tidigare forskning visat att undervisning för nyanlända vuxna svenskinlärare med kort utbildningsbakgrund ofta innebär (jmf Bernstein, 2003).

Forskningsfältet som berör utbildningssituationen för nyanlända elever med begränsad skolbakgrund i den svenska grundskolan är mycket begränsat. Därtill finns lite forskning som undersöker flerspråkiga undervisningsmodeller riktade till nyanlända elever i en svensk kontext. Presentationens syftar till att utgöra ett bidrag till båda dessa fält.

Referenser:

Bernstein, B. (2003). *Class, Codes and Control, Vol. 4: The Structuring of Pedagogic Discourse*.

(2. uppl.) London: Routledge.

García, O. (2009) Education, multilingualism and translanguaging in the 21st century. *Social justice through multilingual education*, 140-158.

Skolverket. (2016). *Invandringens betydelse för skolresultaten*. Stockholm: Skolverket.

Carlson, Marie & von Brömssen, Kerstin

Flerspråkig utbildning i det nya mångspråkiga Sverige - Om policy och praktik med några exempel från en etnografisk studie av nyanlända

Förutom svenska som huvudspråk, talas cirka 200 andra språk i samtida Sverige – ofta kallade invandrarspråk. Det finns också fem officiella minoritetsspråk. Trots goda avsikter i nuvarande språkpolicy uppstår ”glapp” i praktiken. Vissa teoretiska reflektioner av denna diskrepans diskuteras i vårt bidrag; bland annat: "lingvicism", brist-ideologier och inte minst policy som en tolkningsprocess. Det språkliga landskapet i svensk kontext har blivit ännu mer synligt och utmanat efter senaste migrationsvåg år 2015. Vårt bidrag diskuterar här några empiriska exempel från ett forskningsprojekt, ”Kartläggning av nyanländas mottagning och utbildningssituation och deras övergång i skolsystemet”. Projektet, en etnografisk studie, fokuserar nyanlända migranternas lärande på mellanstadiet och högstadiet på åtta olika skolor och 15 klasser. Ett särskilt fokus har varit på modeller för att undervisa i svenska som andraspråk. Empiriska data är observationer och intervjuer med lärare, studiehandledare, chefer och administrativa chefer på kommunnivå. Analysen visar på olika metoder av undervisning i svenska som andraspråk och olika modeller för inkludering för nyanlända studenter. Vissa skolor använder direkt eller indirekt placering i vanliga klasser. Andra använder flexibla modeller med olika former av språkstöd. Skolorna är därtill mycket olika organiserade med mångfacetterad praxis för tolkning av språkpolitik och undervisning. De olika organisationsmodellerna är starkt beroende av ledningens tolkning/ar av språkpolitiken i kommunen och på den lokala skolan. Detta innebär att nyanlända elever kommer att möta olika möjligheter att lära sig det nya språket i skolan.

Flerspråkighet som forskningsområde är därtill ofta starkt frånvarande i de aktuella skolorna, vilket också är relaterat till den typ av lärarutbildning lärarna en gång deltog i. Har till exempel flerspråkighet som perspektiv funnits i deras lärarutbildning? Sammantaget understryker forskningsprojektet och vår allmänna presentation behovet av utbildning/vidareutbildning för lärare i flerspråkighet i det nya flerspråkiga Sverige – det gäller alla ämnen, eftersom alla lärare måste hantera språk i all sin undervisning.

Cramér-Wolrath, Emelie

Preventing language deprivation in deaf children by providing sign language early

The importance of language as a tool is evident in order to reach educational goals and lifelong quality. A recent keynote article (Mayberry & Kluender, 2017) showed equal brain activity for languages irrespectively if the language is spoken or signed. Additionally the first year in life is critical and the early years in life constitute a language sensitive period. For hearing parents, not knowing sign language or Deaf culture, there are challenges for deaf children's early language access. Delayed access to sign language might put deaf children at risk for language deprivation (Hall, 2017). Thus sign language can prevent and promote development cognitively, socially, emotionally and for spoken language this presentation therefore focuses on the early language acquisition process. This was studied in Swedish Sign Language (SSL) and spoken Swedish thus bilingual acquisition in two modalities (Cramér-Wolrath, 2013).

These language developments were studied in a longitudinal single case of naturalistic interchanges between Deaf parents and their fraternal twins' one hearing, Hugo, and one deaf, Diana, from 10 months to 8 years.

Data were collected through 18 video-observations, field notes, parental interview and information from the cochlear implant (CI) team records.

The recorded episodes were transcribed, explored and in depth analyzed while constantly comparing the detailed descriptions and compared with relevant literature.

Both twins developed an age adequate language acquisition, however Hugo's was parallel bimodal bilingualism and Diana's was sequential. Before Diana got her CI at the age of three, the twins interacted in SSL. Concrete findings as well as both twin's use of private speech and Diana self-scaffolding her bimodal utterances resulted in a model inspired by Mediated activity. Thus the findings correspond to the literature, including recent articles, the general process of deaf children's language acquisition for educational success and wellbeing seems adequate.

References:

Cramér-Wolrath, E. (2013). *Signs of Acquiring Bimodal Bilingualism Differently: A longitudinal Case Study of Mediating a Deaf and a Hearing Twin in a Deaf Family*. (Doktorsavhandling, syntes i kappa). Stockholms universitet, Specialpedagogiska institutionen. <http://su.diva-portal.org/smash/searchlist.jsf?searchId=1>

Hall, W. C. (2017). What You Don't Know Can Hurt You: The Risk of Language Deprivation by Impairing Sign Language Development in Deaf Children. *Maternal Child Health Journal* 21, 961-965. [DOI 10.1007/s10995-017-2287-y](https://doi.org/10.1007/s10995-017-2287-y)

Mayberry, R. I., & Kluender, R. (2017). Rethinking the critical period for language: New insights into an old question from American Sign Language. *Bilingualism: Language and Cognition*, published online 26 december 2017. <https://doi.org/10.1017/S1366728917000724>

Eek, Marianne

Bruk av morsmålet i kartlegging av numeracy-ressurser hos voksne minoritetsspråklige med liten skolebakgrunn

Presentasjonen tar utgangspunkt i en utprøving av kartleggingsintervjuer med bruk av tolk for å avdekke voksne minoritetsspråkliges numeracy-ressurser. På tross av en sosiolingvistisk dreining mot sosiokulturelle og poststrukturalistiske perspektiver på flerspråklighet, er fortsatt mange undervisningspraksiser og vurderingsformer preget av et enspråklig bias (May, 2014, kap. 1). I denne undersøkelsen legges det imidlertid til rette for meningsskapning for den voksne minoritetsspråklige gjennom muligheter til å bruke morsmålet i en kartleggingssituasjon. Cummins hevder det er *kognitive argumenter* for å ha tilgang til morsmålet fordi det eksisterer forbindelser mellom første- og andrespråket «under overflaten» (Cummins, 1984, s. 143). Det er også *identitetsrelaterte argumenter* knyttet til å bruke intervjuer på morsmålet i en kartleggingssituasjon: Franker framhever at undervisning som bekrefter kulturell identitet, framfor å ignorere eller nedvurdere dette, har større sjanser for å bære frukt (referanse til Freires kritiske pedagogikk i Franker, 2004, s. 694).

I tolkning av intervjudata, og for å undersøke interaksjonen mellom deltakerne i intervjuet, brukes *høflighetsteori* som analyseverktøy (Goffman, 1955/2003). Sentralt i høflighetsteori er ønsket om å *bevare ansikt*, og frykten for å *tape ansikt*. Et tverrkulturelt kartleggingsintervju i den aktuelle sammenhengen er en balansegang mellom å vise tilstrekkelig respekt for intervjupersonen og ønsket om å måle noe, og kan innebære mange såkalt *ansiktstruende handlinger* (Svennevig, 2009, s. 127). Imidlertid har et slikt intervju, gjennomført og fortolket på en refleksiv måte, potensiale til å gi verdifull informasjon om intervjupersonens bakgrunn og numeracy-ressurser som kan fungere som et springbrett for den videre undervisningen.

Analysen gir innblikk i en hverdag der numeracy-aktiviteter og -erfaringer hadde en naturlig plass. Slik jeg tolker resultatene, har intervjupersonene behov for en styrking av grunnleggende tallforståelse og regnestrategier. De har videre behov for en ytterligere tilegnelse av numeracy-ferdigheter som er tilpasset en norsk kontekst, men som *bygger på ressursene* intervjupersonene allerede har.

Referanseliste:

- Cummins, J. (1984). *Bilingualism and special education: Issues in assessment and pedagogy*. Austin, Texas: Pro-Ed.
- Franker, Q. (2004). Att utveckla litteracitet i vuxen ålder: Alfabetisering i en tvåspråkig kontext. I I. Lindberg & K. Hyltenstam (Red.), *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Goffman, E. (1955/2003). On face-work: An analysis of ritual elements in social interaction. *Reflections: The SoL Journal*, 4(3), 7-13.
- May, S. (2014). *The multilingual turn: Implications for SLA, TESOL and bilingual education*. New York: Routledge.
- Svennevig, J. (2009). *Språklig samhandling: Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse*: Landslaget for norskundervisning/Cappelen akademisk.

Hedman, Christina & Magnusson, Ulrika

The role of multilingualism in the school subject Swedish as a second language. A case study from three upper secondary schools

In this presentation, we discuss the role of multilingualism and languages other than Swedish within the school subject *Swedish as a second language* (SSL). The paper is based on data from extensive fieldwork in SSL classrooms in three highly diverse upper secondary schools, including analyses of interview transcripts with three SSL teachers and 15 multilingual students from the same schools. The selected schools have vast experience with catering to large proportions of multilingual students. An important focus is how teaching practices developed within SSL are discursively constructed (cf. de Fina & King, 2011) and valorized by the students in upper secondary school, who have chosen to study the school subject SSL rather than Swedish. Our analyses show examples of how students highlight the empowering force in and linguistic advantages of bringing their own multilingualism into the SSL classroom, such as in the work on contrastive aspects of Swedish and another language as part of the SSL curriculum. It is notable how these elements of contrastive analyses were highlighted so strongly by some students, and how some of them generally described SSL as a subject in which their multilingualism is acknowledged. These student voices signal the symbolic, empowering and legitimizing function of bringing in students' multilingualism into the curriculum. Interview data are also discussed in relation to analyses of *teacher stance* (see Sachs, 2001) and *teacher agency*, i.e. the space available for interpretations of the curriculum and educational policy (see Ball, Maguire, Braun & Hoskins, 2011). An example is an observed orientation towards empowerment of the students, including explicit valorization and acknowledgements of the students' multilingualism, particularly visible in one of the schools.

References:

- Ball, S., Maguire, M., Braun, A. & Hoskins, K. (2011). Policy subjects and policy actors in schools: some necessary but insufficient analyses. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 32(4), 611–624.
- de Fina, A. & King, K. A. (2011). Language problem or language conflict? Narratives of immigrant women's experiences in the US. *Discourse Studies*, 13(2), 163–188.
- Sachs, J. (2001). Teacher professional identity: competing discourses, competing outcomes. *Journal of Educational Policy*, 16(2), 149–161.

Iversen, Jonas

Fra Transspråklig instinkt til pedagogisk transspråking

Ettersom skoler i Europa har blitt stadig mer flerspråklige, har også forskning på flerspråklighet i utdanningskontekster økt. Likevel peker forskere fremdeles på behovet for mer forskning på lærerutdanningens rolle i å forberede lærere på dagens flerspråklige virkelighet (Mazak & Carroll, 2017; Paulsrud, Rosén, Boglárka, & Wedin, 2017). Denne presentasjonen bygger på et pågående doktorgradsprosjekt om lærerstudenter som deltar i deres første praksisperiode i norske skoler preget av språklig mangfold.

Lærerstudenters transspråklige praksiser har blitt undersøkt gjennom seks fokusgruppeintervjuer med lærerstudenter som deltar i praksis i skoler med en flerspråklig elevgruppe, samt individuelle oppfølgingsintervjuer med tre studenter. Gjennom fokusgruppeintervjuene og de individuelle intervjuene har studentene diskutert i hvilke situasjoner de benytter praksiser som kan beskrives som transspråking, hvorfor de transspråker og deres vurdering av legitimiteten og effektiviteten av transspråking i flerspråklige klasserom.

Foreløpige funn tyder på at lærerstudenter kun benytter transspråklige strategier i situasjoner hvor kommunikasjonen på undervisningsspråket bryter sammen og hvor studentene ikke ser annen løsning enn å utnytte andre semiotiske ressurser i deres språkrepertoar. Lærerstudentene argumenterer imidlertid ikke alltid for at dette er en passende fremgangsmåte. I stedet anser de transspråking som en siste utvei. Likevel støtter disse funnene konseptet om et «transspråklig instinkt», forstått som ‘an innate capacity to draw on as many different cognitive and semiotic resources as available [...] to interpret meaning intentions and to design actions accordingly’ (Wei, 2018, p. 24). Dersom man legger til grunn at dette instinktet gjør studentene i stand til spontant å transspråke, er det viktig at det videreutvikles for at lærerstudentene kan gå fra deres nåværende spontante transspråking til pedagogisk transspråking, og dermed forberedes for å arbeide i flerspråklige klasserom.

Referanser:

- Mazak, C. M., & Carroll, K. S. (Eds.). (2017). *Translanguaging in higher education: Beyond monolingual ideologies* (Vol. 104). Blue Ridge Summit: Multilingual Matters.
- Paulsrud, B., Rosén, J., Boglárka, S., & Wedin, Å. (Eds.). (2017). *New perspectives on translanguaging and education*. Blue Ridge Summit, PA, USA: Multilingual Matters.
- Wei, L. (2018). Linguistic (super)diversity, post-multilingualism and translanguaging moments. In A. Creese & A. Blackledge (Eds.), *The Routledge handbook of language and superdiversity*. London: Routledge.

Jonsson, Carla

Att återta samiska: Språkliga praktiker, tvåspråkig litteracitet och förhandlingar om kulturellt arv och identiteter bland ungdomar i Sverige

Presentationen belyser språkliga praktiker och tvåspråkig litteracitet bland ungdomar som använder samiska. Syftet med presentationen är att visa hur samiska används av ungdomarna i deras vardag, i och utanför skolan, och att beskriva ungdomarnas tvåspråkiga litteraciteter – dvs. läsande och skrivande – på två eller flera språk, liksom deras konstruktioner och förhandlingar om kulturellt arv och identiteter.

Materialet består av språkdagböcker skrivna av gymnasieelever, dagbokbaserade intervjuer med eleverna, fotografier och texter. Presentationen syftar till att bidra till utvecklingen av innovativa etnografiska metoder genom att diskutera användningen av etnografiska metoder samt genom att analysera det forskar- och lärarsamarbete (jfr. team ethnography, Creese & Blackledge 2012) som karaktäriserar studien. I studien har forskaren och läraren samarbetat genom hela forskningsprocessen – genom att tillsammans utforma studien, samla in/skapa data, analysera data, triangulera data och genom att gemensamt skriva upp forskningsresultaten.

Presentationen lyfter fram de ansträngningar som ungdomarna gjort för att återta det samiska språket – ett språk som deras föräldrar inte nödvändigtvis lärde dem (jfr. Jonsson med Rosenfors 2017). Resultaten visar att ungdomarna har tillgång till många olika samiska resurser, t.ex. webbplatser, böcker, tidskrifter och musik, som de använder sig av i sin vardag och som bidrar till deras språkliga praktiker och tvåspråkiga litteraciteter.

Studien finansierades av Svenska Akademin (2013).

Referenser:

- Creese, A. and Blackledge A. 2012. Voice and meaning-making in team ethnography. *Anthropology & Education Quarterly*, Vol. 43, Issue 3, pp. 306–324
- Jonsson, C. med Rosenfors, M. 2017. "I have struggled really hard to learn Sami": Claiming and regaining a minority language. *International Journal of the Sociology of Language*, vol. 248, s. 49-71.

Latomaa, Sirkku

Stadens språkliga mångfald – hur kan man kartlägga den?

Kunskaper om befolkningens språkliga sammansättning är till nytta för samhällsplaneringen. Det kan gälla språkbehov beträffande till exempel undervisning, vård och omsorg eller medborgarriktad information, vilket kan anses som en utmaning för samhället. Samtidigt kan den invandrade andelen av befolkningen anses utgöra en språkreserv som samhället kan ha nytta av. I strategidokumentet i en officiellt enspråkig finsk stad påpekas det att "invandrarnas språkpotential utgör en stor möjlighet för staden att utveckla sin vitalitet". Syftet med denna studie är att undersöka på vilka sätt det är möjligt att få uppgifter om denna "språkpotential" och en hurdan bild de olika sätten ger om stadens språkliga mångfald (jfr Matras & Robertson 2015; Urla & Burdick 2018).

Min presentation utgår från de uppgifter som finns i befolkningsregistret om stadens invånare. I Finland registreras information om modersmålet för alla medborgare och fast bosatta utlänningar i befolkningsregistret (Karlsson 2017). Jag kartlade också hur stadens daghem och skolor samlar uppgifter om barnens språkliga bakgrund i förhållande till vilka modersmål som barnen undervisas i och vilka språk som helt saknar undervisning. Stadens flerspråkighet kan även skildras på basis av de språktjänster – tolkning, översättning – som erbjuds av den kommunala tolkcentralen eller som begärs av invandrarna bosatta i staden, speciellt av de nyanlända. Även bibliotekets samlingar kan avspegla språkreserven och huruvida man vill främja dess bevarande i staden: på vilka språk finns det litteratur och på vilka språk görs inköpsförslag till biblioteket?

Sammanfattningsvis tyder resultaten på att ett enspråkigt synsätt är rådande vid insamlandet av uppgifter om invandrarnas språkliga bakgrund. Ingetdera av kartläggningssätten räcker ensamt till, men det är möjligt att få en mer komplett bild av stadens flerspråkighet genom att kombinera olika metoder.

Referenser:

- Karlsson, F. 2017. *Finlands språk 1917–2017*. Åbo: Lingsoft.
- Matras, Y. & Robertson, A. 2015. Multilingualism in a post-industrial city: policy and practice in Manchester. *Current Issues in Language Planning*, 16 (3), 296–314.
- Urla, J. & Burdick, C. 2018. Counting matters: quantifying the vitality and value of Basque. *International Journal of the Sociology of Language*, aop.

Lepistö, Kirsi & Saarijärvi, Anne

Finnjävel i Sverige – hurri i Finland?

Efter andra världskriget utvandrade över en halv miljon finländare till Sverige. Merparten av dessa stannade kvar i Sverige, men över 300 000 återvände till Finland. I dag finns det över 700 000 personer i Sverige som har finskt påbrå. (Heikkilä 2014) De avviker inte från den svenska majoritetsbefolkningen till utseendet, men de kan ha finska namn, finsk accent och/eller finska kulturella sedvanor. Dessa avvikelser från majoritetsbefolkningen gör att många kan känna att de lever i ett mellanförskap i Sverige.

Mellanförskap är ett fenomen som lyftes fram av bland andra Sanandaji (2009) i samband med arbetsmarknadsfrågor. Det är ett begrepp som används för att beskriva den upplevelse man har av att inte höra hemma i den kultur man befinner sig i, till exempel att man uppfattas som invandare i Sverige, men som svensk då man är utomlands.

Metoden vi har använt är kvalitativ forskningsintervju. Våra informanter är andra generationens immigranter vars föräldrar utvandrat till Sverige under 1960- och 1970-talen. Informanterna är antingen födda i Sverige eller ditflyttade som små barn. De har gått i svensk skola och varit integrerade i det svenska samhället åtskilliga år. De har därefter återvandrat till Finland i olika åldrar, en del har flyttat i skolåldern, andra har flyttat som unga vuxna. Numera är dessa informanter integrerade i det finska samhället.

Informanterna har direkt eller indirekt erfarenhet av två migrationer. De har varit invandrarbarn/-ungdomar i Sverige och de har återvandrat till Finland. I vår studie undersöker vi hur informanterna har upplevt livet som invandrare och återvandrare och om de har erfarenheter av mellanförskap. Hur har det i så fall framgått och i hurdana situationer? Kan man som återvandrare känna sig utanför även i sitt ursprungsland Finland?

Referenser:

Sanandaji, N., 2009: *Mellanförskap: mellan utanförskap och integration, mellan hinder och möjligheter*. Stockholm: Vulkan.

Heikkilä, E., 2014: Siirtolaisuus Suomesta Ruotsiin 1960-luvulla ja tämän päivän maastamuuton kuva – mitä olemme oppineet, mitä opittavaa vielä olisi? Hämtat 14.6.2018. Tillgänglig:

<http://www.migrationinstitute.fi/files/pdf/presentation/Elli_Heikkila_PohjolaNorden_28042014.pdf>.

Ljung Egeland, Birgitta

Elevers uppfattningar om flerspråkighet i engelskundervisning

Presentationen tar utgångspunkt i resultat från ett ettårigt postdok-projekt kopplat till ett fyraårigt projekt finansierat av Vetenskapsrådet om lärande och interaktion i flerspråkiga engelsklassrum. Projektet är ett samarbete mellan Lunds universitet och Karlstads universitet och syftet är att undersöka hur lärare och elever på ett strategiskt sätt bäst kan använda sina språkliga repertoarer under engelsklektioner. Bakgrunden till projektet är den ökande språkliga och kulturella mångfalden i Sveriges skolor och avsaknad av forskning i engelsklassrum som präglas av denna mångfald. Inom lärarprofessionen, dvs. bland lärare, lärarutbildare, och i handböcker, finns en icke-forskningsbaserad uppfattning som går ut på att andra språk än engelska bör undvikas i undervisningen (Källkvist, Gyllstad, Sandlund & Sundqvist, 2017). Projektet tar teoretisk utgångspunkt i dels *translanguaging* (García & Li Wei, 2014), dels *learner beliefs* (Kalaja, Barcelos, Aro & Ruohotie-Lyhty, 2015) och genomförs på fyra högstadieskolor i fyra olika kommuner. I den första fasen undersöks bland annat elevers uppfattningar om användning av olika språk för att underlätta lärande av engelska, men också bakomliggande mekanismer såsom ideologier om språk. Det aktuella postdok-projektet är kopplat till denna del av studien och intervjuer med cirka 30 elever i årskurs 8 har genomförts. Intervjumaterialet har analyserats genom nexusanalys. I nexusanalysen är tre element centrala: *historical body* (personliga erfarenheter), *interaction order* (förväntningar och normer kopplat till interaktion) och *discourses in place* (närvarande diskurser). I presentationen visas exempel på hur elevernas språkliga biografier och erfarenheter av språklig interaktion i och utanför klassrummet får betydelse för deras uppfattningar om hur (och varför) man lär sig språk och om flerspråkighet som resurs.

Referenser:

- García, O., & Li, Wei. (2014). *Translanguaging: Language, bilingualism and education*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Kalaja, P., Barcelos, A.M.F., Aro, M., & Ruohotie-Lyhty, M. (2015). *Beliefs, Agency and Identity in Foreign Language Learning and Teaching*. London, UK: Palgrave Macmillan.
- Källkvist, M., Gyllstad, H., Sandlund, E., & Sundqvist, P. (2017). English Only in Multilingual Classrooms? *Lingua 4*.

Lubińska, Dorota

Polska skolor i Norden

Polska språket i Norden, och i synnerhet i Sverige, har funnits relativt länge, men överraskande nog är forskning om polska i Norden i ett språkutbildningsvetenskapligt perspektiv nästan obefintlig. Således är föreliggande projekt om så kallade *polska skolor* i Norden ett bidrag till både språkutbildningsvetenskap och flerspråkighetsforskning, både nationellt och internationellt.

Polska skolor är ett folkligt uttryck för en statlig polsk utbildningsverksamhet utanför Polen som officiellt benämns skolkonsultationsenhet, och som omfattar grundskolan och gymnasieskolan. I Norden finns enheterna i Helsingfors, Köpenhamn, Oslo, Stockholm och Viborg. Enheterna undervisar utifrån en för dem framtagen läroplan där polska språket med skönlitteratur samt Polenkunskap (historia, geografi och kultur) ingår. Enheterna arbetar under *The Centre for the Development of Polish Education Abroad* som är en del av Polens utbildningsdepartement. Viktigt att påpeka är att enheterna inte utgör ett alternativ till lagstadgad skolgång i vistelselandet utan är ett kompletterande erbjudande till utlandspolska familjer.

I denna presentation rapporteras preliminära resultat från en explorativ delstudie i det nämnda projektet. Syftet med delstudien var att analysera skolornas institutionella inramning och uppdrag så som de framkommer i styr- och stöddokument. Projektets teoretiska hemvist är inom språkutbildningsvetenskapen; delstudien har inhämtat sina tolkningsramar från bland annat flerspråkighets-, identitets- och arvspråksforskning samt forskning om språkpolitik.

Studiens material består av två typer av styrdokument: nationella styr- och stöddokument från *The Centre for the Development of Polish Education Abroad* och skolornas lokala styrdokument som är tillgängliga online. Dokumenten analyseras med hjälp av iterativ kvalitativ dokumentanalys som kombinerar tematisk analys med kvalitativ innehållsanalys.

Referenser:

- Bowen, G.A. (2009). Document analysis as qualitative research method. *Qualitative Research Journal* 9 (2), pp. 27-40.
- Flores, N., & Beatens Bearsdsomore, H. (2015). Programs and structures in bilingual and multilingual education. In: Wright, W.E., Boun, S., & Garcia, O (eds.), *The handbook of bilingual and multilingual education*. Wiley & Sons, pp.203-222.
- Trifonas, P., & Aravossitas, T. (2018) (eds.), *Handbook of research and practice in heritage language education*. Berlin: Springer.

Mazur-Andersson, Anna

English Mother Tongue Instruction in Sweden - Hidden Curriculum and Heteroglossic Repertoires

In contrast to the peripheral role of mother tongue as a subject in Sweden, English has retained an elevated position. Together with Swedish, English is characterized as being crucial to Swedish society, positioning both languages at the top of the linguistic hierarchy. Given the generally perceived low status of mother tongue instruction (MTI) and high status of English in Sweden, an interesting paradox emerges: instruction in English as mother tongue. What further complicates the situation of English as mother tongue is the fact that students who participate in English MTI in Sweden are a highly diverse group. Some come from or were born to parents from countries like USA, UK, Canada, Australia, New Zealand, while others come from or were born to parents from countries where English is an official language – in the present study's case, Ghana, Nigeria, Sierra Leone, and Tanzania. These students are often multilingual and apart from English, they also speak a heritage language; however, in Sweden they are enrolled in English MTI.

The purpose of the present study is to establish the position of English within MTI and examine the connections between what is stated in the policy, what a teacher thinks and experiences, and what students do and believe. In order to investigate students' heteroglossic repertoires, a biographical approach was used with twenty students ranging from ages 6 to 15. This creative, multimodal method combines Linguistic Portrait Silhouette (LPS) with interviews, providing two complementary sets of data – visual and narrative. In addition to LPS, classroom observations and interviews with the students' teacher were conducted in order to investigate the students' as well as the teacher's attitudes towards the subject. Finally, to examine the way the subject of mother tongue is constructed in the curriculum and how it compares to the high status of English, the umbrella curriculum and the mother tongue curriculum were analyzed, specifically looking at how mother tongue is positioned compared to English and Swedish.

The results point to the complexity of the situation linguistic minority students are in. On the one hand, a hidden curriculum contributes to the marginalization of the subject; on the other hand, the global appeal of English leads to the neglect of other heritage languages. The interview with the teacher sheds light on how the discursive construction of the subject of mother tongue is implemented in practice, providing data on the teacher's way of working and revealing the challenges faced by students and teachers. Last but not least, LPS worksheets and interviews reveal how students with different sociological relationships to English navigate their heteroglossic repertoires.

Palm, Clara

Language use and investment among children and adolescents of Somali heritage in Sweden

What is the language use and the valorization of languages among children and adolescents of Somali heritage in Sweden? What are the possibilities for the adolescents to use their languages and how is the mother tongue instruction perceived? The aim of the study was to gain a deeper understanding of language use and investments among young individuals of Somali-speaking heritage in Sweden. The research questions were answered using data from interviews with 13 adolescents in the 9th grade and background data on the language and literacy practices of 120 6–12 year old students, all of Somali-speaking background. Our findings indicate that there are incentives to invest in Somali language learning considering the reported language use patterns and the expressed positive attitudes towards Somali mother tongue instruction. The Somali language was perceived to be ‘naturally’ linked to Somali identity and to being able to claim ‘Somaliness’, not only by the adolescents but also by the surroundings. Thus, advanced Somali language proficiency was perceived as necessary for being able to pass as ‘culturally authentic’ (Jaffe 2012). Furthermore, being perceived as unproficient in Somali or unable to transmit the language to future generations was experienced as guilt-provoking. Nevertheless, the adolescents articulated a compliance with the dominant linguistic order in Sweden, and their school’s assimilatory language rules (‘Swedish-only’). This compliance was associated with good manners and moral behavior, thus reflecting the potentially harmful and pervasive nature of assimilatory language ideology and policy for individual students. The findings exemplify in many ways the struggles it entails to maintain and develop a minoritized language in a majority language context and the complex ‘ideological enterprise’ of language learning with its educational and ethical dilemmas.

References:

Jaffe, A. 2012. "Multilingual citizenship and minority languages." In *The Routledge handbook of multilingualism*, edited by M. Martin-Jones, A. Blackledge and A. Creese, 83-99. London: Routledge.

Paulin, Lotta

Yrkesidentitet i förändring hos utländska lärare (ULV-programmet F-6)

Utländska lärare har möjligheten att genom ULV-programmet få en svensk lärarlegitimation. De flesta av dessa studenter har redan en yrkesidentitet som lärare i utländska skolsystem. De gör en professionell resa som förändrar deras syn på lärarrollen, undervisningen och den egna yrkesidentiteten. Tidigare forskning (t.ex. Bigestans, 2015) pekar på vissa utmaningar som utländska lärare möter i arbetslivet efter ULV-utbildningen, men hur resonerar dessa lärare när de är mitt uppe i utbildningen, mitt i förändringsprocessen? Syftet med studien är att analysera ULV-studenters resonemang kring den egna yrkesidentiteten i samband med en längre VFU-kurs. Den teoretiska utgångspunkten är en hermeneutisk diskursanalys (Selander & Ödman, 2005, Gadamer, 1997/2002) i ett försök att synliggöra hur mötet mellan olika förståelsehorisonter förhåller sig till och tolkas i föränderliga, diskursiva processer.

Det preliminära resultatet, som kommer att presenteras, utgår ifrån en pilotstudie gjord på 13 ULV-studenters textmaterial, som är producerat i samband med en VFU-kurs och har kompletterats med intervjuer. Resultatet visar att studenterna ger uttryck för omfattande och medvetna förändringar av den egna yrkesrollen och yrkesidentiteten samt drar likartade slutsatser i komparationen mellan lärarrollen i hemländerna respektive i Sverige, trots att de kommer från olika länder. De påpekar bl a att läraren står i centrum i de utländska utbildningssystem som de har erfarenhet av, medan eleven står i centrum i det svenska systemet. Detta påverkar i sin tur nästan allt; från planering och val av metoder till värderingar. Studenterna tycks ta till sig de professionella förändringarna som en positiv kompetensutveckling.

Exempel på referenser:

- Bigestans, Aina. 2015. *Utmaningar och möjligheter för utländska lärare som återinträder i yrkeslivet i svensk skola*. Stockholms Universitet. Doktorsavhandling i utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling vid Stockholms Universitet 2015.
- Selander, Staffan & Ödman, Per-Johan (red). 2005. *Text & existens. Hermeneutik möter samhällsvetenskap*. Daidalos. Göteborg.
- Gadamer, Hans-Georg. 1997/2002. *Sanning och metod i urval*. Daidalos. Göteborg.

Paulsrud, BethAnne; Schalley, Andrea & Juvonen, Päivi

Multilingualism, teacher cognition and inclusive education: A study of attitudes, beliefs and knowledge

Due to increased migration and mobility world-wide, educational settings are changing, with classrooms characterized by considerable diversity in students' linguistic backgrounds. This heterogeneity poses a challenge to education and in particular to inclusive education – that is, the aim of offering quality education for all while also respecting diversity and different needs and abilities, characteristics and learning expectations (see Kugelmass, 2006). Pre-primary and primary teachers' attitudes, beliefs and knowledge (ABK) on multilingualism are critical factors to achieving inclusive education. Teacher cognition (Borg, 2003, 2006) addresses the interplay between teachers' ABK and the pedagogical and language developing practices in schools and classrooms. Four major factors have been identified to interactively shape and be shaped by teacher cognition: teachers' own schooling experience, teacher education, contextual factors such as the organization of education, and classroom practices (Borg, 2003).

The present study addresses multilingualism, teacher cognition and inclusive education in Sweden, with an aim to empirically investigate attitudes, beliefs and knowledge of pre-primary and primary teachers. We employ a mixed-methods approach (semi-structured interviews and large-scale online survey), studying what shapes attitudes, beliefs and knowledge on multilingualism and which factors correlate with these.

In our presentation, we will offer an overview of our larger ongoing project, before moving to preliminary results from the first interviews. We are currently interviewing pre-primary and primary teachers, aiming for participants from varied school demographics. Our focus is on their experiences with multilingualism in the classroom as well as their insights from their own backgrounds and teacher training. Our results are expected to generate new understandings of teachers' perceptions of classroom diversity and of children who speak languages in addition to Swedish, as well as how these perceptions are shaped and how they influence classroom practices. Thus, our study will contribute to the theoretical perspectives of teacher cognition and inclusive education.

References:

- Borg, S. (2003). Teacher cognition in language teaching: A review of research on what language teachers think, know, believe, and do. *Language Teaching*, 36: 81–109.
- Kugelmass, J.W. (2006). Sustaining cultures of inclusion: the value and limitations of cultural analyses. *European Journal of Psychology of Education XXI*(3): 279–292.

Pesonen, Sari

Vad hände med modersmålet efter grundskolan? – Finskans roll från ungdomsåren till vuxenlivet i sverigefinnars lingvistiska biografier

Presentationen beskriver finskans roll i sverigefinnars språkliga repertoarer, beskrivna genom individuella lingvistiska biografier. De studerade informanterna har följt någon form av undervisning i finska eller fått någon form av finskspråkig undervisning under grundskolan mot slutet av 1980-talet.

De lingvistiska biografierna bygger på material som har samlats in under två olika tidpunkter från samma individer, nämligen i början av 1990-talet och år 2013. De individuella repertoarerna visar hur bruket av ett nationellt minoritetsspråk bland flerspråkiga talare med transnationella kontakter kan se ut över tid i en allt mer globaliserad värld. De lingvistiska biografierna belyser således även modersmålets roll i det svenska samhället efter grundskolan, och visar, förutom hur finskan utvecklats i de enskilda repertoarerna, även på gemensamma trender där språkliga ideologier, normer och språkpolitik påverkat finskans roll för informanterna.

De språkliga repertoarerna reflekterar vidare sådana svårigheter och möjligheter som både språkbevarandet och revitaliseringen av finskan hos den sverigefinska minoriteten möter i vuxenlivet efter erhållen modersmålsundervisning i finska i grundskolan. De ger också en longitudinell inblick i användningen av finska på fritiden, i arbetslivet och samhällslivet samt inom andra domäner så som mediekonsumtion, hos en andrageneration som fått undervisning i och på finska i skolan. De preliminära resultaten visar bl.a. att mönstren i användningen av finska i ungdomen följer med in i vuxenlivet och att som vuxna använder andragenerationen finska huvudsakligen i kontakterna med föräldragenerationen samt då arbetet medför kontakter med finskspråkiga i Finland.

De sju lingvistiska biografierna som analyseras är uppbyggda utifrån både enkätmaterial och inspelningar på finska och svenska med huvudinformanterna och deras föräldrar från 1991 (insamlade inom forskningsprojektet Sverigefinnars två språk – språkbruk och attityder hos två generationer, FORTIS) och uppföljningsintervjuer från år 2013. Utöver preliminära resultat diskuteras även utmaningar med teoretiska och tidsmässiga avstånd mellan materialen.

von Post, Christina & Rähä, Helge

Sfi-lärares undervisning och syn på sitt ämne i fyra nordiska länder

Syftet med undersökningen är att jämföra hur sfi-lärare diskuterar sin undervisning i Finland, Danmark, Norge och Sverige. Vi utgår från tre frågor: 1) I vilka termer diskuterar lärarna sitt ämne?, 2) Vilka likheter och skillnader framträder i intervjuer och observationer? och 3) Vilka tänkbara förklaringar kan finnas?

Vårt material består av semistrukturerade inspelade intervjuer av 13 nordiska verksamma sfi-lärare, 5 intervjuer från Sverige, 2 från Finland, 4 från Danmark och 2 från Norge plus fyra klassrumsobservationer i Finland och Danmark. Materialet är insamlat under de senaste tre åren och varje intervju är cirka 30 minuter lång. Vi har gjort en jämförande kvalitativ analys av de 13 inspelade semistrukturerade intervjuerna och klassrumsobservationerna. I analysen har vi identifierat termer och diskurser och belyst dem ur ett translanguagingperspektiv. Första steget i analysen är en kodning av materialet med fokus på förekommande termer och diskurser. I andra steget belyses de identifierade termerna och diskurserna mot bakgrund av translanguaging.

Preliminärt visar vår undersökning att termer som majoritetsspråk, minoritetsspråk, flerspråkighet, modersmål eller andraspråk inte förekommer i yrkesspråket hos de intervjuade andraspråklärarna. Ej heller visar det sig vara några betydande terminologiska skillnader i vårt material mellan hur sfi-lärarna i de olika länderna talar om och benämner sitt undervisningsämne. Nämnas kan att Sfi-lärares diskurs innehåller få termer från den akademiska diskursen.

Ett exempel är svenskan i Finland som är ett nationellt språk och de facto ett minoritetsspråk samt ett andraspråk för immigranter. Varken i observationer eller i intervjuer framkom att dessa förhållanden hade någon inverkan på undervisningen. De finska lärarna hade inte reflekterat över om svenskan är ett andraspråk, främmande språk eller minoritetsspråk och inte heller dessa distinktioners eventuella konsekvenser för undervisningen.

Det preliminära resultatet är intressant ur ett translanguagingperspektiv och indikerar en stark nationalstatlig monospråklig språkideologi i andraspråksundervisningen i de undersökta utbildningarna i de fyra nordiska länderna.

Referenser:

- Larsen-Freeman, Diane (2017), Looking ahead: Future directions in, and future research into, second language acquisition. I: *Foreign Language Annals*. 2018; 51:55–72.
- Leung, Constant (2012), Second/Additional Language Teacher Professionalism –What is it? I: *Symposium 2012: Lärarrollen i svenska som andraspråk*. Stockholm: Stockholms universitets förlag.
- Wojahan, Daniel (2015) *Språkaktivism Diskussioner om feministiska språkförändringar i Sverige från 1960-talet till 2015*. Uppsala: Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet, 92.

Rasti, Sori

Att leda mångfald av modersmåls lärare - ett transnationellt perspektiv

Den studie som kommer att presenteras handlar om utmaningen om att leda en mångfald av modersmåls lärare.

I fokus står ett transnationellt perspektiv i och med att skolan som så mycket annat har blivit alltmer transnationell i takt med globaliseringen och migrationen. Enligt skollagen finns särskilda bestämmelser för undervisning i elevernas modersmål och i vissa kommuner finns speciella enheter för detta ändamål. Dessa enheter leds av rektorer eller biträdande rektorer. Enligt Skolverket är rektors pedagogiska ledarskap en central del i arbetet med att skapa en skola av god kvalitet för alla och där de nationella målen uppfylls (Skollagen, 2010).

Utmaningen består i att rektorer för modersmåls lärare möter personal från alla världens hörn. I personalgruppen kan finnas exempelvis anställda från ett 20-tal olika länder. De frågor som studien söker svar på är: Hur genomför rektorer sitt uppdrag att leda en personalgrupp med många nationella och kulturella bakgrunder för att tillsammans verka för utbildningens mål och elevernas måluppfyllelse? Vilka problem och utmaningar finns? Vilka kunskaper och färdigheter behövs för att utveckla ledarskapet transnationellt?

Studien är av explorativ (kartläggande och problematiserande) karaktär för att problematisera området och skapa aktuell kunskap om ett föga undersökt område. De är flera forskare som Yukl (2012) och Oljemark (2018) som har påpekat att det saknas kontextanpassade teorier om ledarskap. Tidigare forskning anger att ledare måste ta större hänsyn till olika bakgrunder, kulturer och samhällsliga identiteter samt kön. Centralt i detta är kommunikation. Det återstår att se om resultatet av intervjuerna understryker samma sak.

Studien har genomförts med hjälp av en litteraturstudie och intervjuer med fyra rektorer. Intervjuerna har analyserats med hjälp av en tematisk innehållsanalys.

Det transnationella perspektivet kommer att fokuseras på svenska rektorers vardagsarbete med modersmåls lärare utifrån deras perspektiv och diskuteras utifrån Alvessons (2015) teorier om organisationskultur och -ledning.

Sammanfattningsvis avser studien att skapa såväl teoretiskt samt praktisk kunskap om ett komplex område som underlag för ett mer genomtänkt förändringsarbete.

Referenser:

- Alvesson, M. (2015). *Organisationskultur och ledning*. Stockholm: Liber.
CISL (2017).
Yukl, G (2012). *Ledarskap i organisationer*. Harlow: Prentice Hall.

Resare Jansson, Anette

English Language Instruction in Multilingual Classrooms in Sweden

Teaching and learning in educational settings characterized by linguistic and cultural diversity can be demanding. There are a number of critical parameters to consider in such teaching practices, including ways to ensure inclusiveness and equality, both being stipulated aims in policy documents. In order to enable a definition of education as inclusive, it is argued that instructions in multilingual classrooms would benefit from moving away from structuralist views of languages as well-defined entities favouring monolingual instructional strategies (Cummins, 2007). Rather, education in multilingual classrooms would gain from adopting a view of communicative practices as going beyond autonomous languages, and the concept of spatial repertoires to explain how diverse semiotic resources are assembled to create and shape meaning in communication (Canagarajah, 2017). Despite a growing number of research projects focusing on the benefits of translanguaging practices in multilingual classrooms (e.g. García, O. & Li, W., 2014), further research on language instruction in multilingual educational settings is needed when it comes to equality and inclusiveness, particularly in the context of Sweden, a country that has received a large number of incoming immigrants from a range of countries.

The current study explores how tasks can be designed to support multilingual students' development of communicative competence when performing oral tasks in English. It is carried out as a classroom intervention in a group consisting of 15 newly arrived immigrant students, who are video recorded when they perform tasks, designed to elicit authentic oral communication in English. The video recordings have all been transcribed and analysed by using discourse analytical procedures. The study considers especially if, and to what extent these tasks give way to inclusiveness, as defined in Canagarajah (2017).

The initial findings suggest that the participation in tasks that encourage the use of available semiotic resources have a positive effect on students' possibilities to actively participate in communicative processes. Such tasks seem to have the potential to contribute to inclusiveness and equal opportunities in multilingual classrooms to a greater extent than an education favoring monolingual instructional strategies.

Resources:

- Canagarajah, S. (2017). Translanguaging Practice as Spatial Repertoires: Expanding the Paradigm Beyond Structuralist Orientations. *Applied Linguistics*, 39(1), 31-54.
- Cummins, J. (2007). Rethinking Monolingual Instructional Strategies in Multilingual Classrooms. *Canadian Journal of Applied Linguistics*, 10(2), 221-240.
- García, O. & Li, W. (2014). *Translanguaging: Language, Bilingualism and Education*. New York: Palgrave Macmillan.

Sapir, Yair

Språklig revitalisering av älvdalskan och samiskan

I mitt föredrag kommer jag att redovisa för min studie kring de samiska språkens revitalisering bland barn i Sverige och Norge och det planerade revitaliseringsprojektet för älvdalskan bland barn i Älvdalen, som ska löpa i tre år. Jag kommer att jämföra dessa språkgemenskaper och gynnsamma och mindre gynnsamma förhållanden gällande deras språkliga revitalisering. Slutligen kommer att konkludera vilka lärdomar, som kan dras från de samiska erfarenheterna, när det älvdalska revitaliseringsprojektet ska inledas. Mitt material består av forskning, rapporter och lagstiftning kring språk och språklig revitalisering av de samiska språken och älvdalska.

Under de senaste 14 åren har älvdalskan gjort en resa från att vara en föga dokumenterad och tämligen okänd 'svensk dialekt' till ett, enligt Ethnologue, SIL International och en rad språkforskare, 'nordiskt språk'. 2016 öppnade Älvdalens kommun den första älvdalsktalande förskoleavdelning och 2018 beviljades föreningen Ulum Dalska och Älvdalens kommun ett bidrag från Arvsfonden för att revitalisera älvdalskan bland barn under de kommande tre åren. Vidare ska enligt Älvdalens kommuns beslut minst 30% av barnen, som går ut nian 2030, behärska älvdalska.

Både de samiska språken och älvdalska betraktas som mer eller mindre hotade efter år av språkligt förtryck från myndigheternas sida. Sedan 1990-talet tar en revitaliseringsprocess av de samiska språken form i Skandinavien, där skolan och förskolan ofta står i centrum. Några gemensamma utmaningar för de samiska språken och älvdalskan är att återta modersmålet efter en saknad överlevering från föräldrar till barn i många släkter och försvagade språkkunskaper bland många som har fått språket genom släkten.

Källförteckning:

- Melerska, Dorota. 2011. *Älvdalskan – mellan språkdöd och revitalisering*. (magisteruppsats) https://repozytorium.amu.edu.pl/-bitstream/10593/1054/2/Dorota_Melerska-_rozprawa%20doktorska.pdf [Hämtad den 22 augusti 2018]
- Pedersen, Paul m.fl. 2012. Sápmi slår tilbake: samiske revitaliserings- og moderniseringsprosesser i siste generasjon. John T. Solbakk (red.). *Kárásjohka*. CálliidLágádus.
- Sapir, Yair. 2018. The Revitalization of Elfdalian. I: *Proceedings of the 21st FEL Conference: Communities in Control: Learning tools and strategies for multilingual endangered language communities* / [ed] Nicholas Ostler, Vera Ferreira and Chris Moseley, 2017, s. 50-57.

Skaremyr, Ellinor

Ett utmanande uppdrag – att revitalisera finska språket i förskolan

Denna studie undersöker en språkstödande verksamhet som en kommun i Sverige startat för att erbjuda barn med finsk minoritetstillhörighet förskoleverksamhet delvis på det finska språket. Verksamheten startas i syfte att stödja och främja det finska språket och barns användande av det finska språket (SFS 2009:600; SFS 2009:724). Med innebörden att det finska språket som försvagats i samhället ska stärkas genom ökad användning på fler platser än tidigare samt att fler människor ges möjlighet att lära sig språket (Huss, 2010) ses det finska språkstödet som en språkrevitaliserande verksamhet.

Studiens syfte är att erhålla kunskap om en finskspråkig verksamhet i den svenskspråkiga förskolan som en revitaliserande verksamhet.

I genomförandet av studien användes olika metoder för att samla data: insamling av olika dokument som lagtexter och styrdokument, observationer av hur det finska språkstödet tog form i vardagen i förskolan samt intervjuer med förskolpedagoger och med språkpedagoger. Det insamlade materialet består av olika styrdokument och lagtexter med koppling till minoritetsspråket finska och förskolans praktik, fältanteckningar från observationer av det finska språkstödet, 7 inspelade intervjuer och en nedskrivna intervju med förskolpedagoger och 3 intervjuer med språkpedagoger.

Resultatet visar att revitalisera det finska språket i den svenskspråkiga förskolan framstår som ett uppdrag fullt av utmaningar. Uppdraget utmanas och villkoras av normer och värderingar kopplade till språk och kommunikation, tidsramar, rutiner och övrig verksamhet i förskolan samt barns egen vilja att delta. Villkoren skapar dilemman för pedagoger och språkpedagoger i implementeringen av det finska språket. Det finska språkstödet framstår därför som sårbart och barn med finsk minoritetstillhörighets rätt till förskoleverksamhet på finska språket utmanas. Resultatets implikationer för pedagogiskt arbete i förskolan kommer att diskuteras.

Referenser:

Huss, L. (2010). *Ska vi tala finska? En idéskrift för finskan i Sverige*. Uppsala: Hugo Valentin-centrum
SFS 2009:600. *Språklag*. Stockholm: Kulturdepartementet.
SFS 2009:724. *Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk*. Stockholm: Kulturdepartementet.

Slotte, Anna

Bolla med flera språk – Språkpraktik under flerspråkiga juniorfotbollsträningar

I denna presentation diskuteras språkpraktiken under flerspråkiga fotbollsträningar. Utbildningskontexten är i detta fall alltså utanför skolan, det är fråga om frivillig fritidsverksamhet där de deltagande är 8–13-åriga pojkar med olika språkbakgrund. Tränarna använder i olika mån svenska, finska och engelska under träningarna. Fokus i analysen ligger på språkpraktiken, särskilt i förhållande till träningens olika delar. Finns det samband mellan tränarnas språkanvändning och den aktuella aktiviteten (uppvärmning, teknikträning, spel etc.)? Tar t.ex. transspråkandet olika uttryck i de olika idrottspedagogiska situationerna?

Teoretiskt ser jag praktiken som en av de tre delar av språkpolicy som Spolsky (2004) beskriver. Spolsky delar in språkpolicy i tre olika dimensioner – management, ideologi och praxis, och det är praxis, eller den utövade språkpolycyn, som är av intresse i denna presentation. Det empiriska materialet är från Finland och utgörs av ca 12 timmar videoinspelade fotbollsträningar. Såväl spelare som tränare har burit mikrofon. Under en grovkodning av materialet har parallell språkanvändning, kodväxling/transspråkande och situationer där barnen och/eller tränarna samtalar om språk noterats, varefter mer detaljerade transkriptioner och analyser har gjorts.

Ett preliminärt resultat tyder på att parallell språkanvändning, dvs situationer där samma innehåll sägs på två eller flera språk, är mer frekvent i aktiviteter av organiserande karaktär. Tränarna verkar även i någon mån använda transspråkande på ett pedagogiskt välfungerande sätt, så att de upprepar för träningarna centrala delar på bägge språken (jämför Slotte & Ahlholm 2017).

Referenser:

- Bergroth, M. & Palviainen, Å. (2016). Språkpolicy vid svenskspråkiga daghem i Finland: Tvåspråkiga barns handlingar och agens, *Folkmålsstudier*, 54, 9–35.
- Slotte, A. & Ahlholm, M. (2017). Negotiating concepts and the role of translanguaging. In B. Paulsrud, J. Rosén, B. Straszer & Å. Wedin (Eds.), *New Perspectives on Translanguaging and Education*. (p. 170–188). Clevedon: Multilingual Matters.
- Spolsky, B. (2004). *Language Policy*. Cambridge University Press.

Sundström Rask, Katarina

Positioneringsprocesser för nyanlända elever i en introduktionsverksamhet sedd som diskursiv praktik

Studien som föreliggande presentation utgår från är en licentiatstudie vilken färdigställts under ht2018. Syftet med studien har varit att synliggöra introduktionsverksamheten för nyanlända elever i grundskolans tidigare år som en diskursiv praktik, genom rektorers, lärares och nyanlända elevers erfarenheter av densamma. Syftet har också varit att problematisera de olika aktörernas positionering av sig själva och varandra inom denna diskursiva praktik och hur aktörerna inom den formar densamma.

Presentationen som detta abstract avser, kommer att behandla de positioneringsprocesser som de nyanlända eleverna enligt studiens resultat ingår i, i den diskursiva praktiken och föra en diskussion omkring hur dessa kan ha betydelse för elevernas identitetsskapande som flerspråkiga elever i sin nya skolvardag.

Materialet för studien som presentationen ämnar utgå ifrån har skapats med hjälp av halvstrukturerade intervjuer med rektorer, lärare och nyanlända elever i år två till fem i en kommun. Ett socialkonstruktivistiskt perspektiv har antagits som utgångspunkt för studien och materialet som skapats har analyserats med inspiration av Faircloughs modell för kritisk diskursanalys (1992).

Referenser:

Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.

Svensson, Gudrun

Lärares uppfattningar om möjligheter och utmaningar vid användning av flerspråkiga elevers modersmål som resurs i undervisningen

Flerspråkighetsforskare som García (2009) förordar användning av flerspråkiga elevers språkliga resurser i undervisningen, vilket har tillämpats under fyra år av de fyra klasslärarna på låg- och mellanstadiet i föreliggande studie. De ingick i ett utvecklingsprojekt på en skola med 96 % flerspråkiga elever (Lindgren, Svensson & Zetterholm 2015) och var de första lärarna att använda elevernas modersmål som resurs i undervisningen i en skolmiljö som fram tills dess präglats av en enspråkighetsnorm.

Forskningsfrågorna är följande: Vilka uppfattningar om modersmål som resurs i undervisningen kan urskiljas hos lärarna? Skiljer sig ovanstående uppfattningar över tid och i så fall på vilket sätt?

Studien har en fenomenografisk ansats (Marton 1978) med kvalitativ analys utifrån fenomenet användning av flerspråkiga elevers modersmål som resurs i undervisningen, där det i denna studie är lärarnas uppfattningar som är i fokus och inte undervisningen som sådan. Lärarnas uppfattningar har kategoriserats utifrån teman som berör möjligheter och utmaningar och är en effektstudie efter fyra års arbete.

Materialet består av enskilda intervjuer av lärarna. Frågorna i intervjuerna speglas mot intervjuer som gjordes med respektive lärare fyra år tidigare strax efter deras introduktion av elevernas modersmål som resurser i undervisningen.

Resultatet visar att under kategorier som berör möjligheter föreligger bland annat uppfattningar som också anknyter till lärarnas egna livsmönster i ett mångfaldssamhälle jämfört med tidigare uppfattningar som främst fokuserade förbättringar av individuella elevers skolresultat. Under kategorier som berör utmaningar handlar det bland annat om lärarnas uppfattningar om skolans betydelse för rättvisa framtidsvillkor för eleverna i det globaliserade samhället medan tidigare uppfattningar endast gällde bemötande av den enspråkiga normen bland kollegorna i skolan och att organisera lämplig undervisning med utgångspunkt från elevernas språkliga resurser. Lärarnas uppfattningar är inte alltid samstämmiga men övergripande kan sägas att uppfattningarna om möjligheter och utmaningar handlar nu inte bara om undervisning utan genomsyras också ett vidare samhällsperspektiv.

Referenser:

- García, Ofélia. 2009. *Bilingual education in the 21st century: A global perspective*. Malden: Blackwell Publ.
- Lindgren, Maria, Svensson, Gudrun & Zetterholm, Elisabeth (red.) (2015). *Forskare bland personal och elever: Forskningssamarbete om språk- och identitetsutveckling på en flerspråkig skola*. Växjö: Linneaus University Press
- Marton, Ference. 1978. Describing conceptions of the world around us. *Reports from the Institute of Education, University of Goteborg*. no 66, 1978.

Toth, Jeanette

"Mother tongues, they are outside": Language ideologies in English-medium instruction for young learners in Sweden

This paper aims to describe and discuss how different languages are positioned in a Swedish school that offers English-medium instruction for young learners. The paper (which will be in English) presents findings from a recent dissertation study, which has investigated language ideologies and language practices in a bilingual English-Swedish compulsory school. Drawing on ecology of language (van Lier, 2004) as its overarching theoretical framework, the study uses critical discourse analysis to explore notions such as linguistic hierarchies in relation to the position of English as a language of power (Phillipson, 2006) both globally as well as locally, highlighting how local actors interpret and construct policies regarding medium of instruction (Mol) and language use in the classroom.

In the study, which was a longitudinal case study of a linguistically diverse primary school class during grades 4-6, a number of data collection methods common to linguistic ethnography (Copland & Creese, 2015) were employed, including classroom observations and interviews. The material consists of national and local policy documents, instructional materials, student texts, fieldnotes, photographs, and audio recordings of lessons as well as interviews with a school leader, 12 teachers, and 22 students. Findings from the study revealed a linguistic hierarchy at the school, where teachers who were native speakers of English were recruited to teach subjects such as English, Mathematics, and Science through the medium of English. At the school in question, English was positioned as a particularly important key to students' success, especially in terms of future studies and/or employment abroad, while Swedish was also indexed as important by some participants. Meanwhile, students' mother tongues (aside from Swedish) generally occupied a marginal position at the school, as their use was mostly limited to Swedish as a Second Language lessons and Mother Tongues lessons, the latter taking place outside the regular school day.

References:

- Copland, F. & Creese, A. (2015). *Linguistic ethnography: Collecting, analysing and presenting data*. Los Angeles: SAGE.
- Phillipson, R. (2006). Language policy and linguistic imperialism. In T. Ricento (Ed.), *An introduction to language policy: Theories and methods* (pp. 346– 361). Oxford: Blackwell.
- van Lier, L. (2004). *The ecology and semiotics of language learning: A sociocultural perspective*. Boston: Kluwer Academic.

Vuorenpää, Sari & Zetterholm, Elisabeth

Modersmåslärare – mycket mer än språklärare

Studien är en delstudie av ett större forskningsprojekt. Denna del intar ett interaktionsanalytiskt perspektiv på institutionella samtal (Linell 2011) baserat på videoinspelad data av ett samtal mellan fem modersmåslärare, vilket är utgångspunkten för den här presentationen. Modersmåslärarna undervisar i spanska, turkiska, engelska, arabiska och thailändska. Samtalets fokus ligger på modersmåslärarnas breda kompetens och engagemang, inte bara deras uppgift som språklärare. De har alla en utbildning som lärare inom olika ämnen, men nu har de valt att utbilda sig till, och arbeta som, modersmåslärare. En anledning är att de får möjlighet att undervisa i mindre elevgrupper. De poängterar att det skapar trygghet och tillit för eleverna, men också för föräldrarna som de ofta samtalar med, ibland på initiativ från klassläraren. Modersmåsläraren blir den bro mellan hemmet och skolan som ibland saknas, vilket innebär att professionen modersmåslärare egentligen innehåller många olika roller. De har ofta samma kulturella bakgrund och erfarenhet som sina elever och deras familjer. Läraren i thailändska berättar hur hon engagerar hela familjen och även andra modersmåslärare i aktiviteter som matlagning och dans i en årlig festival. Till den festivalen bjuds även allmänheten in. Lärarna berättar med värme och glädje om den fina kontakt de har med sina elever, men att de även har kontakt med andra elever på skolorna som är nyfikna på och vill lära sig språken.

Ofta nämns modersmåslärarnas situation i termer av utbildning, utanförskap (lärarkollegiet) och schemaläggning utanför ordinarie skoltid samt att undervisningen sker på olika skolor (Ganuza & Hedman 2018). Syftet med föreliggande studie är att istället fokusera på den resurs modersmåslärare utgör för elevernas utbildning och deras sociala engagemang. Vi vill synliggöra modersmåslärarnas positiva inställning till sitt arbete och den vilja som finns att vara en länk mellan familjerna och samhället, men också den mångfald de representerar både språkligt och kulturellt.

Referenser:

- Linell, P. (2011). *Samtalskulturer. Kommunikativa verksamhetstyper i samhället*. Studies in Language and Culture. Linköping University.
- Ganuza, N. & Hedman, C. (2018). Modersmålsundervisning – möjligheter och utmaningar. I: T. Otterup & G. Kästen-Ebeling (red.). *En god fortsättning*. 2018:163-180. Lund: Studentlitteratur.

Vuorsola, Lasse

Minority positioning in physical and online environments

The presentation's aim is to examine how, and by using what methods, a group of minority language activists discursively construct themselves as a Sweden Finnish minority group and how the majority populations in Sweden reacts to the activists' actions.

The analysis is in two parts. In the first part I examine the minority's discourse construction efforts. The data consists of pictures posted on two Instagram accounts in 2017 with the handles *tukholmansissit1824* and *goteborginsissit*. The pictures depict actual physical environments in Stockholm and Gothenburg where anonymous activists have placed stickers that encourage the minority to "speak their own language". The activists utilise temporal, spatial, textual and multimodal elements in their discursive construction.

I classify the activists' actions of placing stickers in physical environments as acts of citizenship (Isin 2009) and from the majority's point of view these acts can be seen as a threat to the shared cultural moral order. This threat sparked reactions among the speakers of the majority languages in both Sweden and Finland. Therefore, in the second part of the analysis, I examine how the minority's positioning is experienced, contested and rejected by the majority populations. The data for the majority reactions consists of mainstream news articles, online alternative news sources and forum comments and is also from 2017.

As a theoretical framework I apply Harré and Langenhove's *positioning theory* (1991) in tandem with the notion of *Linguistic Landscapes* (Ben-Rafael et al. 2006). The results show how minorities position themselves in relation to the Swedish majority population with the aim of justifying their status and their right to exist. The presentation also shows how majority resistance of minority groups tends to result in covert repositioning of the majority group itself.

Sources:

Ben-Rafael, E., Shohamy, E., Hasan Amara, M., & Trumper-Hecht, N. 2006. "Linguistic landscape as symbolic construction of the public space: The case of Israel". In *International Journal of Multilingualism*, 3(1), pp. 7–30

Harré, R. & Van Langenhove, L. 1991. "Varieties of Positioning". In *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 21, 4, pp. 393–407

Isin, E. 2009. "Citizenship in flux: The figure of the activist citizen". In *Subjectivity* 29, p. 367–388

Wedin, Åsa

Identitetsframträdanden genom flerspråkigt skrivande – Lokal skolpolicy som går bortom att tolerera elevers språkliga mångfald

I denna presentation undersöks hur en flerspråkig policy på skolnivå, i form av styrning, attityder och praktiker, kan stödja elevers identitetsutveckling genom att bekräfta deras mångfald av identiteter, och erbjuda stöd för identitetsförhandling. Presentationen bygger på en fallstudie av skrivande genomfört av en pojke i år 4-5, som en del av ett projekt om användande av elevers flerspråkiga resurser i undervisningen i år 4-6. Med utgångspunkt i analys av två elevtexter, i kombination med observationer av klassrumspraktiker där texterna producerades och presenterades, argumenteras för att inkluderande av elevers olika språkliga resurser i utbildningen kan skapa utrymme för elever att anta och iscensätta varierade identiteter. I presentationen argumenteras även för att lärare aktivt kan välja att utmana förtryckande maktrelationer genom att stödja elevers mångfald bland annat genom att inkludera deras varierade språkliga resurser. I presentationen visas att detta är särskilt betydelsefullt för elever som riskerar att utsättas för marginalisering och stigmatisering.

Yli-Jokipii, Maija

Migrant Students' Mother Tongue (MSMT)/L1 Classes in Finland – Practices and Challenges

This presentation focuses on the professional framework of L1 classes and on the resources and challenges of MSMT teachers' work in Finland. The presentation is part of a study on migrant students' L1 education in Finland, with special interest on how it is organized on local and national levels and what the profession of MSMT teacher entails.

Previous research on migrant students' language education falls into three broad categories. Firstly, we have a number of studies that concentrate on L2 learning and linguistic support in L2. Secondly, attention has been given to the learning environment. For example, Cummins (2009) points out that the transfer of academic language proficiency occurs especially when both languages (L1 and L2) are taught in the school context. This, however, might not apply to migrant students, since they may receive their L1 education in other types of learning environments, such as provided by religious groups. Finally, there are numerous studies in L1 education (hemspråk) in Sweden and also in the English-speaking countries. Yet, studies on migrant students' L1 education in Finland are quite limited thus far.

The data for the present paper were collected through an electronic questionnaire with 47 respondents who work as MSMT teachers. The data were analyzed by means of content analysis. As a method, survey understandably gives limited accuracy, and the questionnaire in Finnish may also cause limitations as well. Nevertheless, it is a feasible method to point to topics that deserve further research.

The tentative results suggest that MSMT teachers are highly motivated and committed to their work. However, the professional framework of the classes is complex, and thus needs to be re-designed with a more holistic approach.

References:

Cummins, Jim, 2009, Fundamental Psycholinguistic and Sociological Principles Underlying Educational Success for Linguistic Minority Students. In *Social Justice through Multilingual Education*, edited by Dr. Tove Skutnabb-Kangas, et al., Channel View Publications, 2009. ProQuest Ebook Central. Cited Nov. 6th 2017.

KOLLOKVIUM

Reath Warren, Anne; Sheikhi, Karin; Lindén, Sofia; Avery, Helen & Hedman, Christina

Identitets- och kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmål – perspektiv från forskning och utbildning

I den svenska grund- och gymnasieskolan kan elever få stöd i olika skolämnen genom att bearbeta ämnesstoff på andra språk än svenska i så kallad. studiehandledning på modersmålet (SHMM). Detta är en lagstadgad rättighet för alla elever som behöver det. SHMM har funnits sedan 1960-talet, men det är bara under de senaste två åren som forskningen om studiehandledning har tagit fart. Forskningen visar hur SHMM kan stötta elevernas språk- och kunskapsutveckling samt bidra till ett stärkande av deras identitetsutveckling, men att organiseringen av SHMM ofta är ogenomtänkt och resurserna otillräckliga (Avery, 2017; Reath Warren, 2016; Wedin & Wessman, 2017). Inga särskilda kvalifikationer krävs dessutom av studiehandledare, verksamheten är tidsbegränsad och SHMM betraktas inte som undervisning, vilket har bidragit till verksamhetens marginalisering. Dessa villkor avspeglar en generell tendens att nedprioritera minoritetsspråk (Lainio, 2013).

I kollokviet lyfter vi resultat från ny forskning som visar hur SHMM, när den är väl genomförd och organiserad, bidrar till språk- och kunskapsutveckling. Vidare diskuteras de möjligheter som studiehandledning erbjuder avseende elevers möjligheter att utveckla en flerspråkig identitet samt vilka attityder till flerspråkighet som förekommer bland studiehandledare, lärare och familjer.

Anne Reath Warren ger en introduktion till SHMM och presenterar studien "Studiehandledning på modersmål – ett tillfälligt utrymme för transspråkande". En analys av flerspråkiga praktiker under 13 lektioner visar hur transspråkande under studiehandledning uppfyller fem funktioner som bidrar till språk- och kunskapsutveckling och utmanar monoglossiska språkideologiska perspektiv i den aktuella undervisningskontexten (Reath Warren, 2016).

Karin Sheikhi bidrar med en presentation om "Utbildning för studiehandledare på modersmål". Studiehandledare är ett yrke som inte är reglerat och verksamma studiehandledare idag är en mycket heterogen grupp. Att utforma en utbildning som är lämplig och anpassad för yrkesrollen är därmed en utmaning. Presentationen bygger på en studie av utformning, genomförande och utvärdering av utbildningar för studiehandledare.

Sofia Lindéns presentation bygger på material från hennes pågående avhandlingsprojekt om pedagogisk stöttning i undervisningskontexter med SHMM och nyanlända elever. Begreppet stöttning är centralt i presentationen och diskuteras med utgångspunkt i fältanteckningar av undervisningsobservationer under SHMM samt utifrån intervjuer med studiehandledare, nyanlända elever och klass/ämneslärare.

Helen Avery diskuterar utifrån analyser av videomaterial, observationer och intervjuer studiehandledning i matematik och dess specifika villkor. Tre aspekter berörs: lärares föreställningar om väsentliga färdigheter och progression, klasslärares förmåga att stödja

elever och förklara problem samt vilken betydelse föreställningar om språk har för hur studiehandledning ges i matematik.

Christina Hedman ska leda den avslutade diskussionen.

Referenser:

Avery, H. (2017). At the bridging point: tutoring newly arrived students in Sweden, *IJIE*, 21(4), 404–415.

Lainio, J. (2013). Modersmåls erkända och negligerade roller. I M. Olofsson (red.), *Symposium 2012: Lärarrollen i svenska som andraspråk* (s. 66–96). Stockholm: Stockholms universitets förlag.

Reath Warren, A. (2016). Multilingual study guidance in the Swedish compulsory school and the development of multilingual literacies. *Nordand*, 11(2), 115–142.

Wedin, Å. & Wessman, A. (2017). Multilingualism as Policy and Practices in Elementary School. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 9, 873–890.